

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ИНФОРМАЦИЯ

от

ПЕТЬР ДИМИТРОВ - Министър на околната среда и водите

ОТНОСНО: Оперативното управление на водите на национално ниво в Р. България

I. СЪСТОЯНИЕ НА ВОДИТЕ В СТРАНАТА ЗА м. ЮНИ 2024 г.

Общият обем на речния отток в страната за месец юни е 777 млн. м³. Стойността му е с 53% по-малко от предходния месец и с 72% по-малко спрямо юни 2023 година.

В **Дунавския водосборен басейн** обемът на речния отток за изминалния месец е 357 млн. м³, което е с 53% по-малко от май и с 82% по-малко от юни 2023 година. През по-голяма част от месеца нивата в реките са се понижавали. В резултат на валежи от дъжд в периодите 2-5, 12-14, 15-17 и 26-29 юни са регистрирани повишения на речните нива в по-голямата част от басейна. По-значителни са повишенията през първия период във водосборите на р. Искър с до 78 см и на р. Осъм с до 89 см и в периода 26-29 юни във водосбора на р. Искър с до 128 см. В резултат на значителни и интензивни валежи са регистрирани наводнения на 12 юни - в гр. Ловеч и гр. Шумен. През изминалния месец средномесечните водни количества на наблюдаваните реки в басейна са под месечните норми. Единствено водното количество на р. Искър при гр. Нови Искър е над нормата за юни.

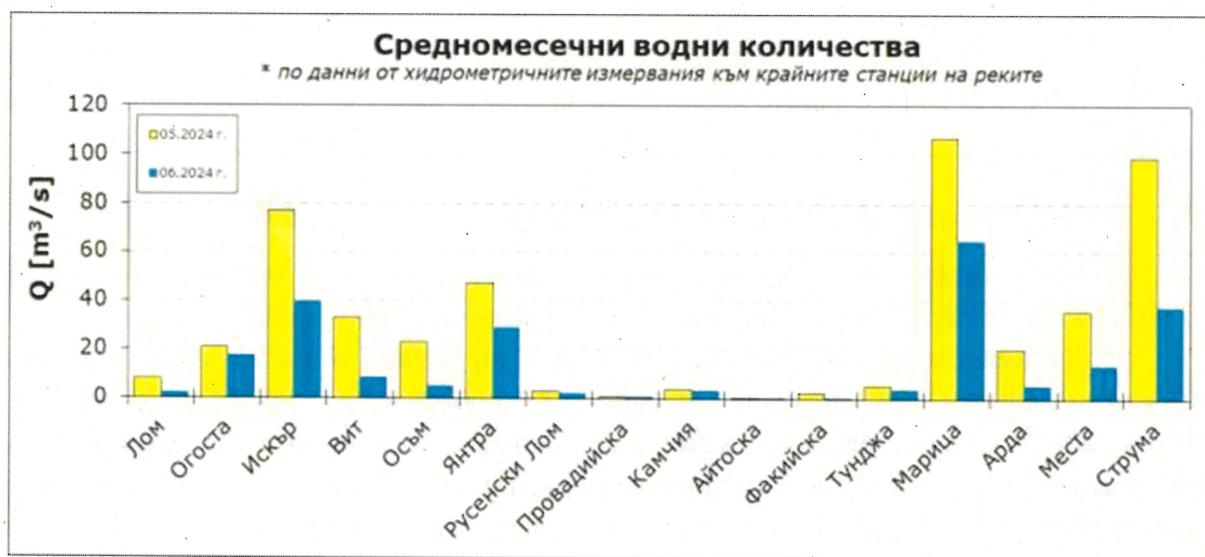
В **Черноморския водосборен басейн** обемът на речния отток за месец юни е 20 млн. м³, което е с 68% по-малко от предходния месец и с 46% по-малко от обема за юни 2023 година. През по-голяма част от месеца нивата на реките са се понижавали, като в резултат на валежи в периодите 2-6, 12-14 и 15-17 юни са регистрирани незначителни повишения на речните нива на северочерноморските реки (до около 20 см). През юни средномесечните водни количества на реките в басейна са под месечните норми.

В **Източнобеломорския водосборен басейн** обемът на речния отток за юни е 261 млн. м³, което е с 37% по-малко спрямо май и с 26% по-малко спрямо юни минулата година. През по-голямата част от изминалния месец речните нива в басейна са останали без съществени изменения или са се понижавали. Повишения на нивата, в резултат на валежи от дъжд, са регистрирани в периодите 2-6, 12-14, 15-17 и 26-29 юни: през първия период във водосбора

на р. Тунджа с до 22 см, на р. Марица с до 99 см и на р. Арда с до 62 см; през втория период във водосбора на р. Тунджа с до 48 см, р. Марица с до 36 см и на р. Арда с до 33 см; в периода 15-17 юни във водосбора на р. Арда с до 46 см и в периода 26-29 юни във водосбора на р. Марица с до 26 см. През юни средномесечните водни количества на реките в басейна са под месечните норми.

В Западнобеломорския водосборен басейн обемът на речния отток за изминалния месец е 139 млн. м³, което е с 67% по-малко от този за май и с 64% по-малко от този за юни 2023 година. През по-голямата част от месец юни речните нива в басейна са останали без съществени изменения или са се понижавали. Повишения на речните нива, в резултат на валежи от дъжд, са отчетени в периодите 23-26 и 26-29 юни: през първия период във водосбора на р. Места с до 28 см и на р. Струма с до 22 см; в периода 26-29 юни във водосбора на р. Места с до 41 см и на р. Струма с до 31 см. През юни средномесечните водни количества на реките в басейна са под месечните норми.

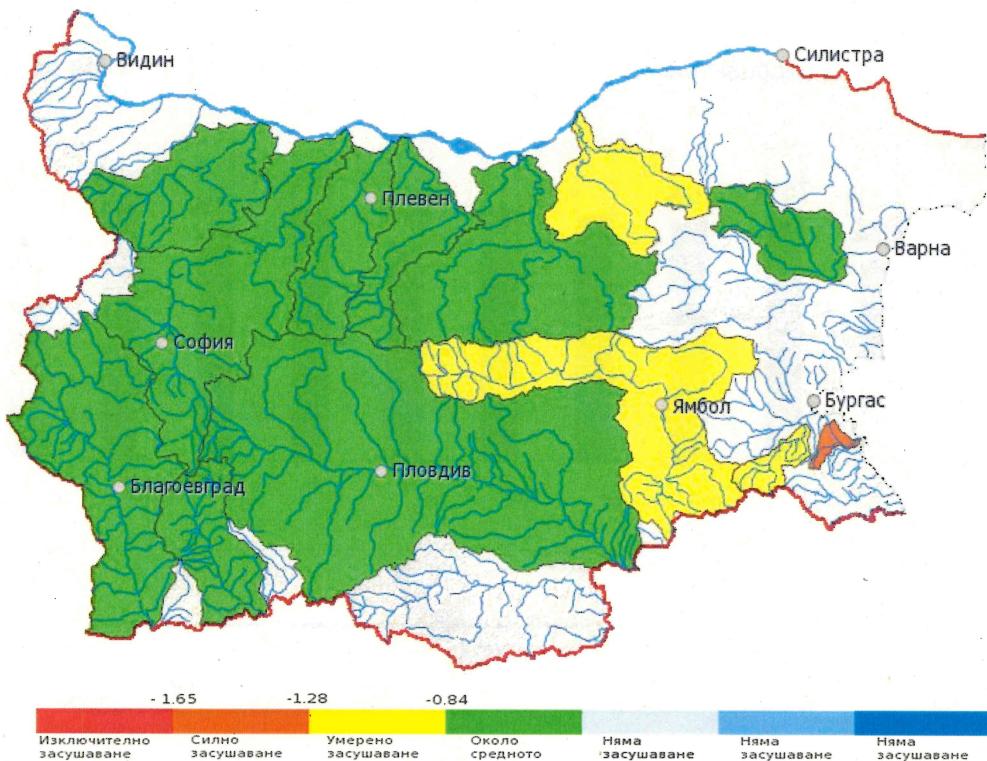
2. РЕКА ДУНАВ

Средномесечните водни стоежи за месец юни на р. Дунав при измервателните пунктове в българския участък са около 16% под нормите за месеца. Спрямо предходния месец водните стоежи на реката са с 110 до 143 см по-високи.

3. СТОЙНОСТ НА ИНДЕКСА НА ЗАСУШАВАНЕ

НИМХ ежемесечно изчислява стойността на индекса на засушаване SRI, на база предварително определени средномесечни водни количества по поречия. За месец юни 2024 г. индексите са, както следва:

- около средното засушаване – по поречията на реките: Огоста, Искър, Вит, Осъм, Янтра, Провадийска, Марица, Места и Струма;
- умерено засушаване - по поречията на реките: Русенски Лом, Факийска и Тунджа;
- силно засушаване - по поречието на река Ропотамо;
- в останалите поречия няма засушаване.

II. СЪСТОЯНИЕ НА ВОДИТЕ ЗАРЕГУЛИРАНИ В КОМПЛЕКСНИТЕ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ ПРЕЗ м. ЮНИ 2024 г.

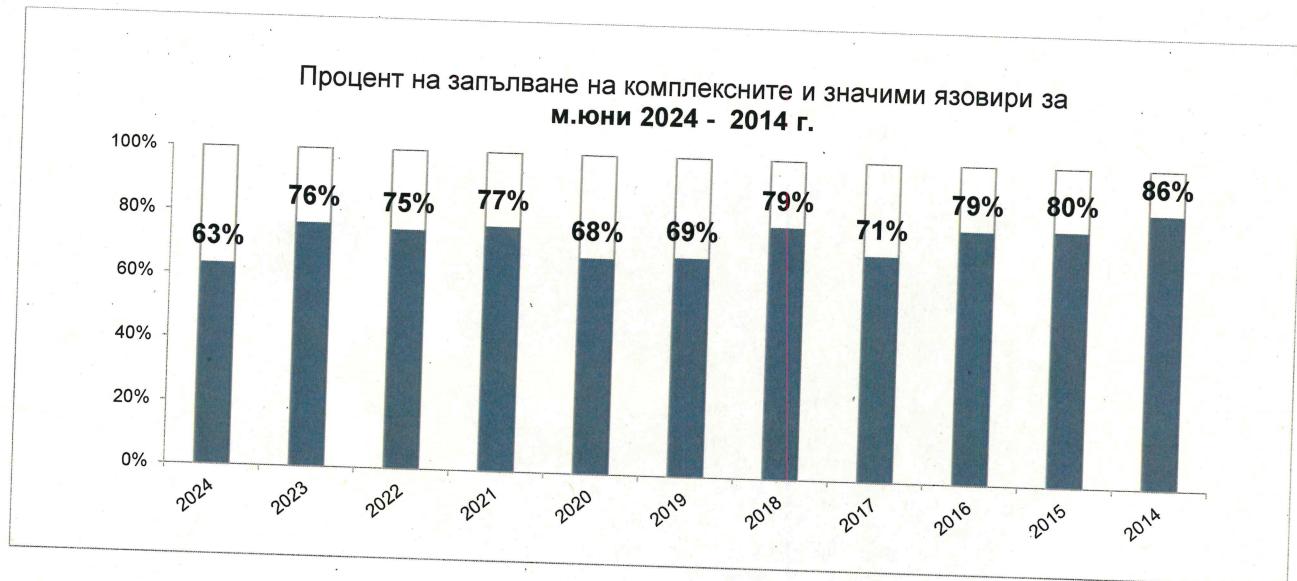
В Министерството на околната среда и водите ежедневно се следи състоянието на водите зарегулирани в комплексните и значими язовири, по приложение № 1 към чл. 13, ал. 1, т. 1 от Закона за водите, на базата на ежедневна информация, постъпваща от дружествата експлоатиращи язовирните стени и съоръженията към тях. Съгласно приложение № 1 към чл. 13 ал. 1, т. 1 от Закона за водите, комплексните и значими язовири са 52 броя. *Сумата от наличните в тях завирени обеми към 30 юни 2024 г. е 4 137,2 млн. м³ и представлява 63,3% от сумата на общите им обеми. Сумарният завилен обем към 30 юни 2024 г. е приблизително с 5,8% по-малък спрямо 31 май 2024 г. и с 17,1% по-малък спрямо обема към 30 юни 2023 г.*

Част от язовирите са със значително по-ниско запълване спрямо същия период на предходни години, а именно: комплексните и значими язовири, водите от които се използват за питейно-битово водоснабдяване - „Камчия“, „Асеновец“, „Тича“ и по-голямата част от комплексните и значими язовири, водите от които се използват за напояване, в т.ч. „Рабиша“, „Огоста“, „Горни Дъбник“, „Ястребино“, „Бели Лом“, „Тича“, „Тополница“, „Георги Трайков“, „Домлян“, „Жребчево“, „Тракиец“, „Пясъчник“ и „Копринка“.

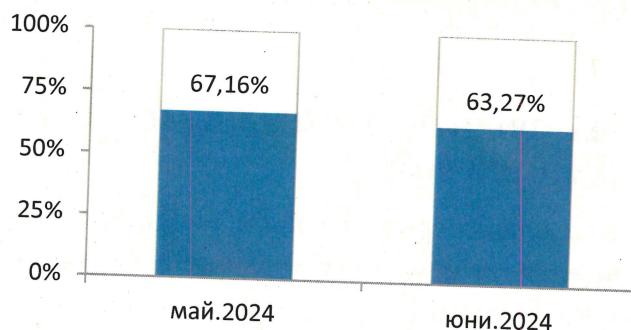
През месец юни е преливал яз. „Пчелина“ без опасност за населението и инфраструктурата в района.

Към 30 юни със запълване над 90% са язовирите: „Среченска бара“, „Христо Смирненски“, „Боровица“, „Студена“, „Дяково“, „Пчелина“; „Доспат“, „Калин“, „Карагъол“ и „Кричим“. Осигурена е проводимостта на речните легла до 500 метра след язовирните стени.

Изпускането на води от комплексните и значими язовири е съобразено с проводимостта на речните легла в съответствие с чл. 142 от Закона за водите.

За периода 31.05.2024 - 30.06.2024 г. наличният завирен обем в язовирите е намалял с 254,2 млн.м³

Наличните завирени обеми в комплексните и значими язовири, в края на месец юни са, както следва:

- язовири, от които водите се използват за питейно-битово водоснабдяване – 71,7% от общия им обем;
- язовири, от които водите се използват за напояване – 48,8% от общия им обем;
- язовири, от които водите се използват за енергетика – 75,2% от общия им обем.

От получените данни на регистрираните общи притоци на водосборите към комплексните и значими язовири за изминалите шест месеца на 2024 г., може да се направи следната приблизителна оценка:

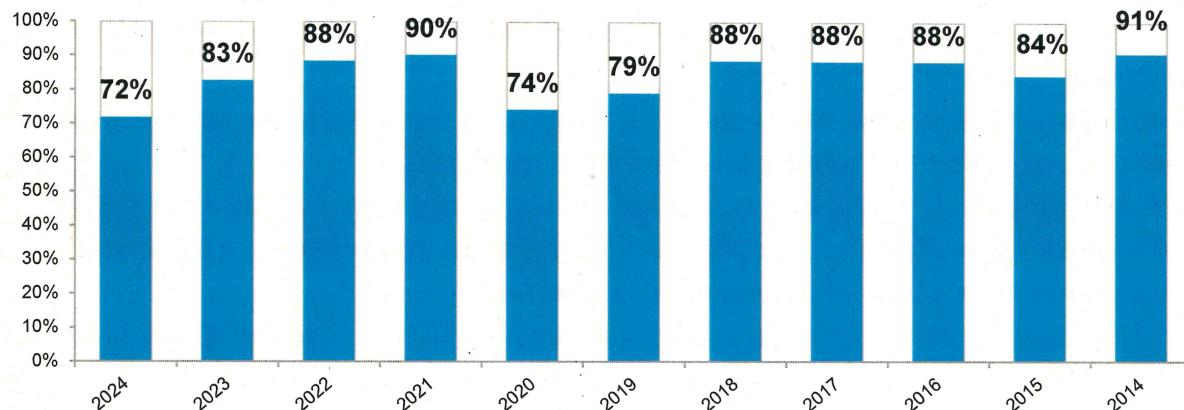
- с обезпеченост 50 % – условия на средна по влажност година са притоците към язовирите: „Искър“, „Бели Искър“, „Белмекен“-, „Чайра“, „Батак“, „Студена“ и „Пчелина“;
- с обезпеченост 75% – условия на средно суха година са притоците към язовирите: „Бели Лом“, „Ясна поляна“, „Въча“ и „Панчарево“;
- с обезпеченост 95% – условия на суха година са притоците към всички останали комплексни и значими язовири.

III. КОМПЛЕКСНИ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ, ВОДИТЕ ОТ КОИТО СЕ ИЗПОЛЗВАТ ЗА ПИТЕЙНО-БИТОВО ВОДОСНАБДЯВАНЕ

Сумарният завирен обем на язовирите, от които водите се използват за питейно-битово водоснабдяване *към 30 юни 2024 г. е 1 115,5 млн. м³, което представлява 71,7% от общия им обем и е приблизително с 4,2% по-малък спрямо обема към 31 май 2024 г. и с 13,1% по-малък от обема към 30 юни 2023 г.*

Степента им на напълване е, както следва: яз. „Искър“ – 84,0%, яз. „Бели Искър“ – 68,6%, яз. „Среченска бара“ – 98,8%, яз. „Христо Смирненски“ – 91,0%, яз. „Йовковци“ – 76,5%, яз. „Тича“ – 53,9%, яз. „Камчия“ – 63,8%, яз. „Ясна поляна“ – 59,8%, яз. „Асеновец“ – 56,0%, яз. „Боровица“ – 98,7%, яз. „Студена“ – 91,2%, яз. „Дяково“ – 93,7%, яз. „Порой“ – 11,2% и яз. „Ахелой“ – 31,4%.

Процент на запълване на комплексните и значими язовири за питейно-битово водоснабдяване за м. юни 2024-2014 г.

IV. ПРЕДПРИЕТИ МЕРКИ В ТОВА ЧИСЛО С МЕСЕЧНИЯ ГРАФИК ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА ВОДИТЕ ОТ КОМПЛЕКСНИТЕ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ

След анализ и преценка в съответствие с разпоредбите на чл. 53 от Закона за водите и приоритетите посочени в чл. 50, ал. 4 на ЗВ, с изготвяне на месечния режимен график за използване на водите на комплексните и значими язовири за м. юни 2024 г. са предприети необходимите мерки за редуциране на заявките на водоползвателите, с цел разпределение на ресурса през цялата година.

По отношение водовземането за питейно-битово водоснабдяване, предвид ниския обем в язовирите и малък приток към тях, са редуцирани заявките на водоползвателите от яз. „Асеновец“ (като останалото количество следва да се осигури от алтернативни подземни водоизточници), от: яз. „Камчия“, яз. „Тича“ и яз. „Ястребино“, в съответствие с утвърдения годишен график за 95% обезпеченост на притока и реално използваните през предходни години водни обеми.

По отношение водовземането за напояване, предвид ниските обеми в язовирите използвани за напояване, са редуцирани заявките на „Напоителни системи“ от язовирите „Ястребино“, „Тополница“, „Тича“, „Копринка“, „Домлян“ и „Пясъчник“, в съответствие с утвърдения годишен график за 2024 година за много суха година.

Осигурени са води за напояване от язовир „Ивайловград“, в изпълнение на задълженията за отпускане на води по р. Арда съгласно междуправителствената Спогодба за уреждане на висящите финансови въпроси и развитие на икономическото сътрудничество между Народна Република България и Кралство Гърция от 9 юли 1964 г.

По отношение водовземането за производство на електроенергия, поради нисък обем в язовирите, заявките на НЕК ЕАД са редуцирани за яз. „Александър Стамболовски“ и яз. „Белмекен“. Не са разрешени води за електропроизводство от язовирите „Жребчево“, „Георги Трайков“, „Горни Дъбник“, „Тича“, „Студена“ и „Копринка“.

Действията на МОСВ са насочени към балансирано разпределение на наличния ресурс и насърчаване на устойчивото му използване и опазване. При недостатъчен приток, чрез месечните графици се осигурява единствено равномерно разпределение на оставащия ресурс в язовирите.

Отчитайки необичайно високите температури, липсата на валежи и невъзможност за осигуряване на приоритетното питейно-битово водоснабдяване на населението и напояването на земеделските култури, с изменения на месечния график са удовлетворени допълнително постъпилите искания на дружествата:

- „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД – Бургас за осигуряване на допълнително водно количество от яз. „Камчия“ за питейно-битово водоснабдяване;

- „ВиК Йовковци“ ООД за отпускане на допълнителни водни обеми от яз. „Александър Стамболовски“ за индиректно подхранване на подземните водоизточници за питейно-битово водоснабдяване на водоснабдителна система „Павликени“;

- „Напоителни системи“ ЕАД за отпускане на допълнителни водни обеми за напояване на земеделски култури от язовирите „Батак“, „Александър Стамболовски“, „Копринка“ и „Жребчево“.

ПЕТЪР ДИМИТРОВ

Министър на околната среда и водите

